

Antagande av hållbarhetslöften inom vatten i Uppsala län

Beslut

Rektor beslutar
att avge ett hållbarhetslöfte till Länsstyrelsen i Uppsala län enligt bilaga 1

Redogörelse för ärendet

Ett hållbarhetslöfte är en frivillig avsiktsförklaring mellan Länsstyrelsen och aktörer i länet och beskriver de åtgärder en aktör åtar sig att genomföra för att bidra till att uppnå de nationella miljömålen inom ramen för Länsstyrelsens ”Färdplan för ett hållbart län”.

Detta beslut avser hållbarhetslöften för vatten, det tredje av fyra planerade regionala åtgärdsprogram. 2019 tecknade SLU motsvarande löften för minskad klimatpåverkan och 2020 för ekosystem och biologisk mångfald.

Motiv till beslutet

SLU ska vara en aktiv part i ovanstående nätverk och fortsätta arbetet med ambitiösa mål för att bidra till en hållbar vattenanvändning och minskad påverkan på länets vatten, såväl ytvatten som grundvatten.

Beslutets innebörd och bedömda konsekvenser

SLU har redan ett pågående starkt arbete kring vattenfrågor, inte minst genom utbildning, miljöanalys och forskning.

Löftena är uppdelade i två inriktningar, dels de som är campusrelaterade, dels de som är miljö- och forskningsrelaterade. Genomförandet följs upp årligen.

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Maria Knutson Wedel efter föredragning av miljöchef Johanna Sennmark och i närvaro av prorektor Pär Forslund. I beredningen av ärendet har miljökoordinator Peter Hagelin och vicerektor för samverkan och fortlöpande miljöanalys, Anna Lundhagen, deltagit.

Maria Knutson Wedel

Johanna Sennmark

Sändlista

SLU Vattenforum
Fastighetsavdelningen; Lokaler och projekt, utemiljö

Kopia för kännedom

Universitetsdirektör
Dekaner
Avdelningschefer inom gemensamma verksamhetsstödet
Fakultetsdirektörer
Miljösamordnare
Facken
registrator@slu.se
reb@slu.se

Bilaga 1 "Mall - Hållbarhetslöften vatten 2022" SLU ID: SLU.2019.1.1.3-2905

Färdplan för ett hållbart län - Hållbarhetslöften - Åtgärder för vatten	
Datum:	2022-11-16
Aktör:	SLU
Kontaktuppgifter samordnare aktör:	
Namn:	Peter Hagelin
E-post:	peter.hagelin@slu.se
Telefon:	076-1283852

Grön text = Campusnära mål
Blå text = Forskningsrelaterade mål

			(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör)	(Fylls i av aktör, kan vid behov kompletteras senare)	
Fokusområde	Nr	Åtgärd	Åtgärd som antas i löfte markeras med "X" i denna kolumn	Aktivitet	Aktiviteter som ska genomföras inom åtgärd kopieras in från flik "Sammanställning aktiviteter" eller anges tydligt (om det är en "Annan aktivitet...").	Aktörsspecifikt mål (uppföljningsbart) för respektive aktivitet som ska genomföras.	Ansvarig utförande enhet (organisation/avdelning/förvaltning) per aktivitet	Planerad kommunikation vid genomförd åtgärd/aktivitet	
	1	Smart vattenanvändning	X	1.1					
				1.2	Planera och/eller genomför aktiviteter för minskad bevattning av rabatter, parker och träd, exempelvis genom att välja torktåliga växer, klok placering av växter och resurseffektiv bevattning.	<ul style="list-style-type: none"> Flytta vattenkrävande växter till ett bättre läge där de kräver mindre vatten Installation bevattningstimer i Ullbo (gör att man kan vattna tidig morgon när avdunstningen är som minst och vattna precis så länge som det behövs, annars gäller manuell avstängning) Arbeta för att kunna mäta vattenförbrukningen i utemiljö tillsammans med Akademiska hus Spara regnvatten från tak och använd till planteringar i Ullbo Vidareutveckla våra koncept med filterslangar i rabatter Ökad mulchning i syfte att förbättra jordhälsan och minska vattenbehovet. 	Fastighetsavdelningen; Lokaler och projekt, utemiljö - SLU Ultuna	Kommunikation kommer primärt att ske genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar. Andra kommunikationsvägar kan också bli aktuella	
				1.3					
				1.4					
				1.X					
					2.1	Delta i befintliga vattenbesparande informationskampanjer.	SLU kan troligtvis bidra med inspel om vilka åtgärder som verkligen har bevisad effekt och som kan lyftas i eventuella kampanjer.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
					2.2	Genomföra gemensamma kampanjer till de som har enskild vattenförsörjning, exempelvis hur vatten kan sparas, hur brunnar kan skötas samt behovet av provtagning.	SLU kan troligtvis bidra med inspel om vilka åtgärder som verkligen har bevisad effekt. Fokus på vattenkvalitet och provtagning, inte vattenkvantiteter.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
					2.3				

Vatten som resurs	2	Kunskapsuppbyggnad och inspiration kopplat till vatten som resurs	X	2.4	Bidra till kunskapsuppbyggnad genom exempelvis egen forskning och utveckling eller stöd till forskningsprojekt.	<ul style="list-style-type: none"> Försök med årenuella sådder med lågt eller inget behov av bevattning, som ett alternativ till vattenkrävande sommarblommor Försök med substrat till sommarblomskrukor som kräver mindre bevattning, kan minska bevattningsbehovet med säkert en tredjedel <p>Pågår redan, men skulle säkerligen kunna kopplas tydligare till fallstudier i Uppsala län i framtiden. Detta sker på nivån av enskilda forskares initiativ och framgång med ansökningar, inte med styrning från högre upp i organisationen.</p>	Fastighetsavdelningen; Lokaler och projekt, utemiljö - SLU Ultuna	Kommunikation kommer primärt att ske genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar. Andra kommunikationsvägar kan också bli aktuella
				2.5	Implementera ny teknik eller delta i metod- och teknikutveckling genom pilotprojekt och tester.	Pågår redan (genom att institutionen för vatten och miljö samverkar med Uppsala vatten och avfall samt att SLU samverkar om integrerad vattenresursförvaltning med Uppsala kommun), men skulle kunna göras ännu mer i framtiden.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
				2.6				
				2.X				
				3.1	Använda/genomföra (och vid behov ta fram) inspirerande och kunskapshöjande material och aktiviteter för barn och unga.	SLU skulle möjligen kunna vara med om vi får till samverkan med Länsstyrelsen inom området.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
	3.2							
	3.X							
	4	Genomför utbildnings- och informationsinsatser för beslutsfattare kopplat till vatten som resurs	X	4.1	Genomföra läns gemensam vattendag, exempelvis i samband med Världsvattendagen, inriktning bestäms av länets Miljö- och klimatråd.	Världsvattendagen uppmärksammas årligen på SLU (https://www.slu.se/ew-nyheter/2022/3/slu-lyfter-kunskap-om-grundvatten-under-varldsvattendagen/) och SLU har tidigare deltagit i event arrangerade av andra organisationer.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
				4.2				
				4.X				
	5	Ta hänsyn till vatten som resurs vid upphandling och inköp av varor och tjänster		5.1				
				5.2				
				5.X				
				6.1				
	6	Hållbar vattenplanering	X	6.2	Genom samverkan inom avrinningsområden lyfta vattenfrågorna i samhällsplaneringen i exempelvis översikts- och detaljplaner men även planer för dricksvatten, spillvatten och dagvatten.	SLU samverkar redan med Uppsala vatten och avfall om utformningen av den nya dagvattendammen i Bäcklösa. Denna är därtill tänkt att kunna användas för provtagning inom forskningsprojekt. SLU arbetar också tillsammans med Uppsala vatten och avfall med t ex PFAS i dricksvatten och om dagvattenparken i Gottsunda. Sannolikt finns fler exempel.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
6.3								
Vattenplanering								

Va				6.4	Samverka och bidra med underlag i processen för moderna miljövillkor för vattenkraften i enlighet med nationella planen (NAP).	SLU har ett icke-finansierat kompetenscentrum för vattenkraft, miljö och samhälle. Det finns mycket kunskap och forskning hos SLU på det området.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.	
				6.5					
				6.6					
				6.7					
				6.X					
				7.1					
				7.2					
				7.3					
				7.X					
		7	Minska utsläpp av övergödande ämnen från reningsverk, dagvatten, enskilda avlopp		8.1				
Näringsämnen				8.2					
				8.3					
				8.4					
				8.X					
		8	Minska belastning av näringsämnen från exempelvis primärproduktion, livsmedelsförädling, hästhållning och andra verksamheter		9.1	Öka information och rådgivning kopplat till minskat näringsläckage från urban miljö, hästhållning och jordbruk, genom exempelvis Greppa Näringen.	SLU kan samverka och bidra med kunskapsunderlag kring event/seminarier/kampanjer som fokuserar på detta område.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
					9.2	Bidra till kunskapsuppbyggnad genom exempelvis miljöövervakning, forskning och utveckling.	En stor del av SLU:s arbete har fokus på just detta, både inom forskning och miljöanalys.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
					9.3				
					9.4	Samordna och utveckla det lokala åtgärdsarbetet för vattenvård, exempelvis genom vattenråd, LEVA-projekt eller motsvarande.	SLU har dialog och samverkar med LEVA-koordinatorer. SLU är en partner och kunskapsnod, inte projektledare.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
					9.X				
		9	Öka kunskap och förståelse kopplat till näringsämnen	X	10.1				
Miljöskadliga ämnen				10.2					
				10.X					
				11.1					
				11.2					
				11.3					
				11.4					
				11.5					
				11.6					
				11.X					
		10	Minska utsläpp av miljöskadliga ämnen från reningsverk och dagvatten		12.1	Genomföra utökad miljöövervakning i form av exempelvis råvattenkontroll och screeninganalyser av miljögifter i yt- och grundvatten gärna i samarbete med andra aktörer.	SLU utför redan idag miljöövervakning och screening av miljögifter (kända och okända) i vatten. Den utförs på uppdrag/överenskommelser med externa aktörer (t ex myndigheter och verksamhetsutövare) som också finansierar övervakningen.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
				12.2	Öka information och rådgivning kopplat till användning av växtskyddsmedel och läckage av miljöskadliga ämnen i exempelvis parker, grönområden, allmänhetens trädgårdar och inom jord- och skogsbruk.	SLU genomför redan detta idag genom t ex CKB (kompetenscentrum för kemiska bekämpningsmedel) och annan forskning kopplat till miljögifter. Möjligen kan SLU se till att öka informationen och rådgivningen kopplat till detta.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.	
				12.3					
	11	Minska belastning på yt- och grundvatten från förorenade områden och/eller pågående verksamheter							
	12	Öka kunskap och förståelse kopplat till miljöskadliga ämnen	X						

Vattenskydd	13	Förstärka skyddet av länets vattenskyddsområden		12.4	Bidra till kunskapsuppbyggnad om miljöskadliga ämnen genom exempelvis egen forskning och utveckling eller stöd till forskningsprojekt.	SLU genomför redan detta i stor omfattning idag, men det skulle säkerligen kunna kopplas tydligare till fallstudier i Uppsala län i framtiden. Detta sker på nivån av enskilda forskares initiativ och framgång med ansökningar, inte med styrning från högre upp i organisationen.	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
				12.5				
				12.6	Genomföra gemensamma informationskampanjer kopplat till miljöskadliga ämnen i vatten, exempelvis via Uppsala läns kemikalienätverk.	SLU kan troligen bistå med kunskap och vetenskapliga underlag till den typen av kampanjer	Via SLU vattenforum och/eller annan verksamhet och forskning relaterade till vattenfrågor	Primärt genom SLU:s interna och externa webb samt i olika nätverk och grupperingar.
				12.X				
				13.1				
				13.2				
				13.3				
				13.4				
				13.5				
				13.6				
13.7								
13.8								
13.X								